

SGH

POINTA

Narodowe Rachunki Transferów
i Narodowe Rachunki Transferów Czasu dla Polski

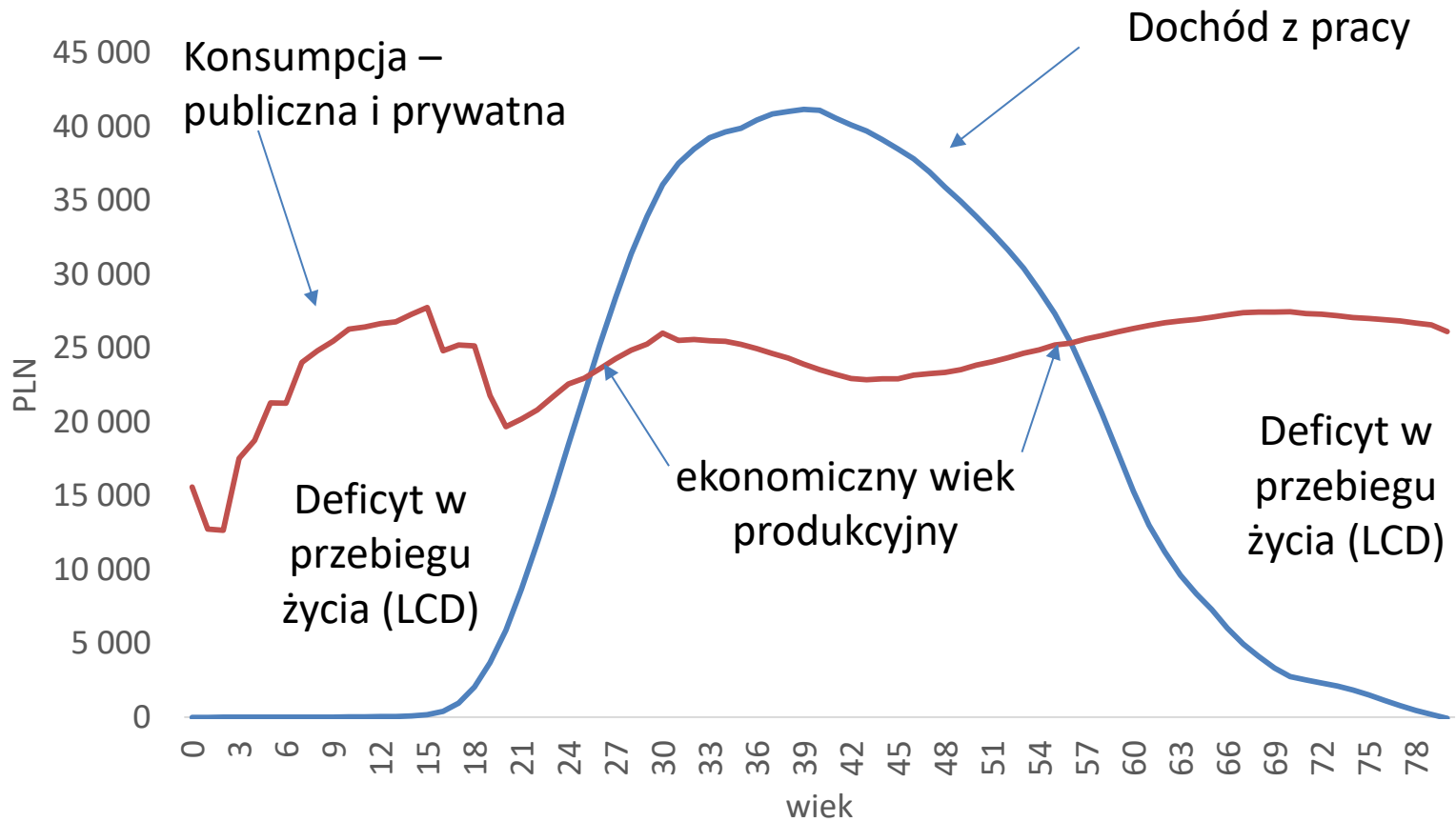
Dochody z pracy, transfery i konsumpcja w cyklu życia

Konferencja "Starzenie się ludności, rynek pracy i finanse publiczne w Polsce"

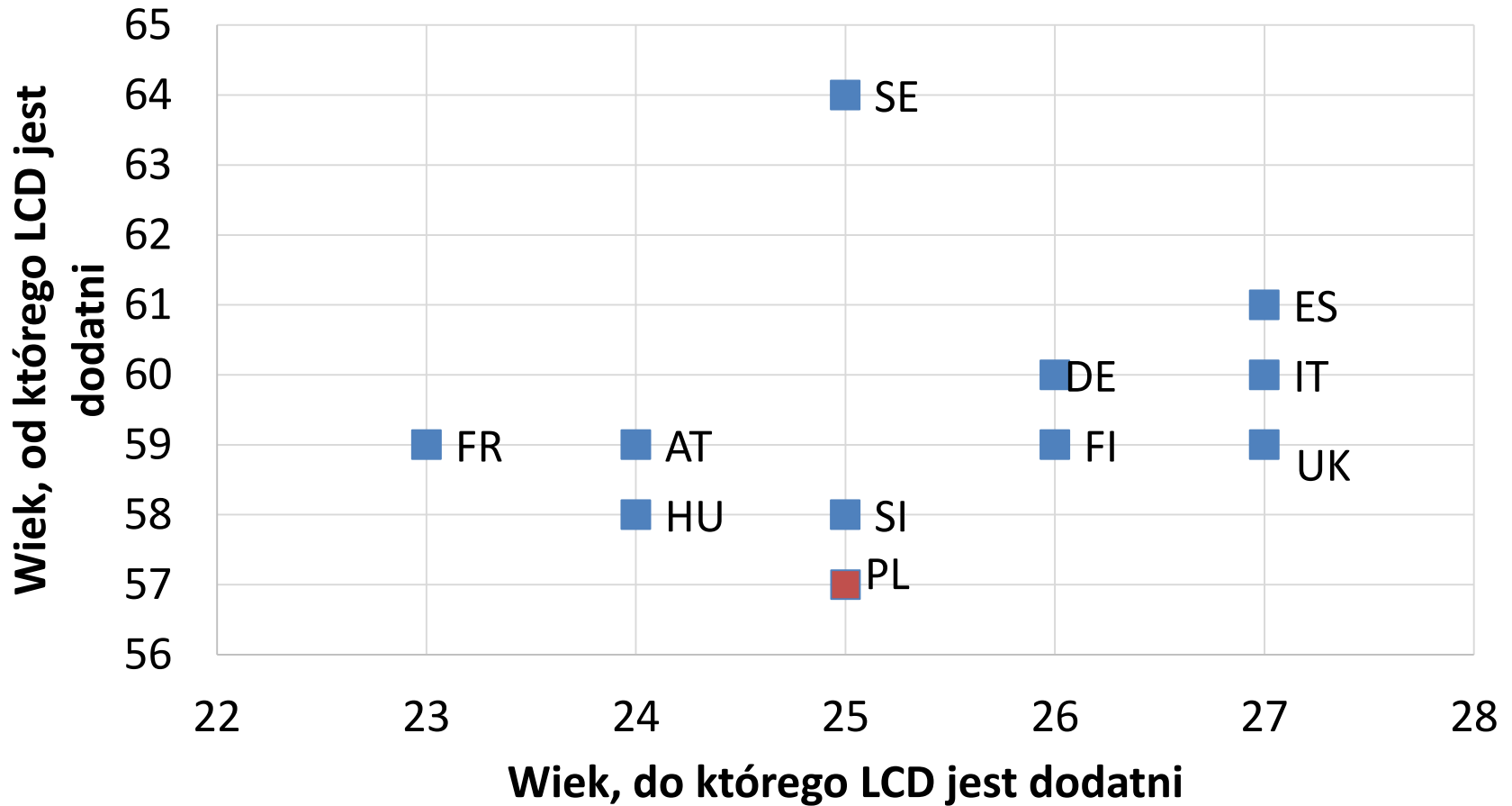
9 Marca 2017

- Podstawowe założenia zastosowanej metody narodowych rachunków transferów (NTA)
 - Osoby w każdym wieku konsumują określone dobra i usługi
 - prywatne i publiczne
 - W okresie aktywności zawodowej osoby osiągają dochody z pracy, które pokrywają konsumpcję
 - W okresie młodości oraz po zakończeniu aktywności zawodowej dochody z pracy są zbyt niskie, aby sfinansować konsumpcję
 - Deficyt w cyklu życia może być finansowany
 - z transferów publicznych (np. emerytury) lub prywatnych (np. transfery od rodziców)
 - z realokacji aktywów (konsumpcja oszczędności)

- Przekrojowe profile wieku konsumpcji oraz dochodów z pracy
 - Oszacowane w oparciu o prowadzone badania, dane demograficzne oraz dane administracyjne:
 - Badanie dochodów i warunków życia
 - Badanie Budżetów Gospodarstw Domowych
 - Badanie Budżetu Czasu (dla Narodowych Rachunków Transferów Czasu)
 - Demografia: dane GUS
 - Dane administracyjne: ZUS, NFZ, System Informacji Oświatowej
 - Dane makroekonomiczne: rachunki narodowe
 - Metoda wykorzystywana w około 60 krajach na świecie, w tym oszacowana dla 25 krajów EU (projekt AGENTA)
 - W Polsce rachunki NTA są szacowane w SGH (projekt POLNTA finansowany z NCN)
-

Granice wieku produkcyjnego w Polsce i w innych krajach Europejskich

Źródło: Loichinger i in. (2017) oraz wstępne oszacowania w ramach projektu POLNTA dla Polski

SGH

Demograficzny a ekonomiczny współczynnik obciążenia

- Demograficzny (tradycyjny) współczynnik obciążenia mierzy relację populacji według określonych grup wieku
 - Osób w wieku 0-19 lat na 100 osób w wieku 20-64 lat
 - Osób w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku 20-64 lat
- Ekonomiczny współczynnik obciążenia, opracowany na podstawie NTA, mierzy relację zagregowanego deficytu w przebiegu życia do zagregowanego dochodu z pracy
 - Osób w wieku, do którego LCD pozostaje dodatni
 - Osób w wieku, od którego LCD staje się ponownie dodatni

SGH

Demograficzny i ekonomiczny współczynniki obciążenia

Państwo	Wskaźnik obciążenia demograficznego			Wskaźnik obciążenia NTA		
	Młodzi	Starsi	łącznie	Młodzi	Starsi	łącznie
Austria	0,33	0,28	0,61	0,20	0,26	0,46
Finlandia	0,38	0,29	0,67	0,26	0,26	0,52
Francja	0,42	0,29	0,71	0,26	0,29	0,55
Niemcy	0,31	0,34	0,65	0,19	0,31	0,50
Węgry	0,33	0,27	0,60	0,24	0,26	0,50
Włochy	0,31	0,34	0,65	0,26	0,34	0,60
Słowenia	0,30	0,26	0,56	0,24	0,24	0,48
Hiszpania	0,31	0,27	0,58	0,25	0,21	0,46
Szwecja	0,40	0,32	0,72	0,26	0,22	0,48
Wlk. Brytania	0,40	0,28	0,68	0,27	0,26	0,53
Polska	0,32	0,22	0,54	0,27	0,24	0,51

Źródło: Loichinger i in. (2017) oraz wstępne oszacowania w ramach projektu POLNTA dla Polski

SGH

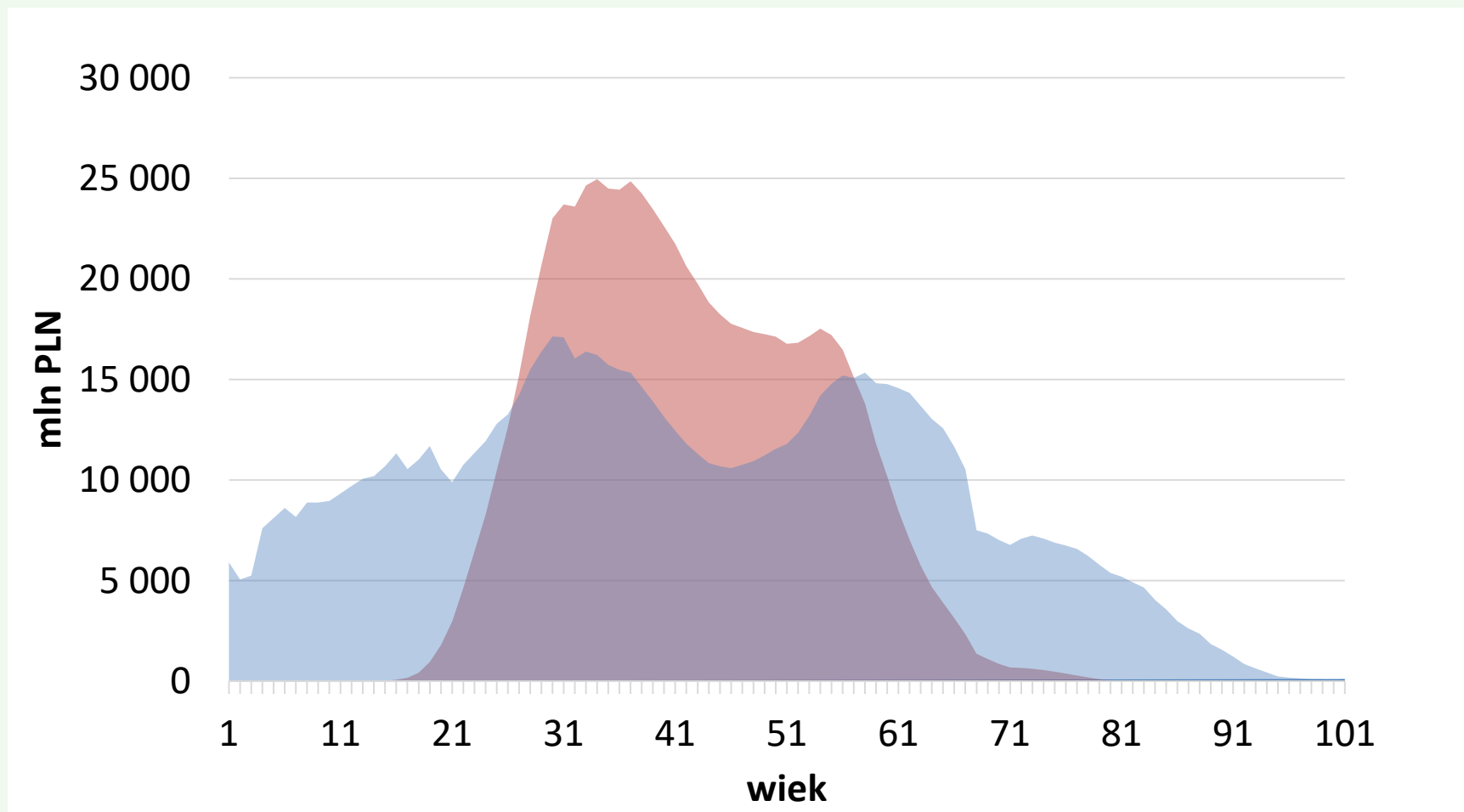
Zagregowana konsumpcja i dochód a zmiana struktury wieku

- Zmiana struktury wieku będzie wpływać na zmianę wielkości zagregowanych: konsumpcji, dochodów oraz deficytu w przebiegu życia
- Wpływ prognozowanych zmian demograficznych na te wartości można oszacować korzystając z profili NTA

SGH

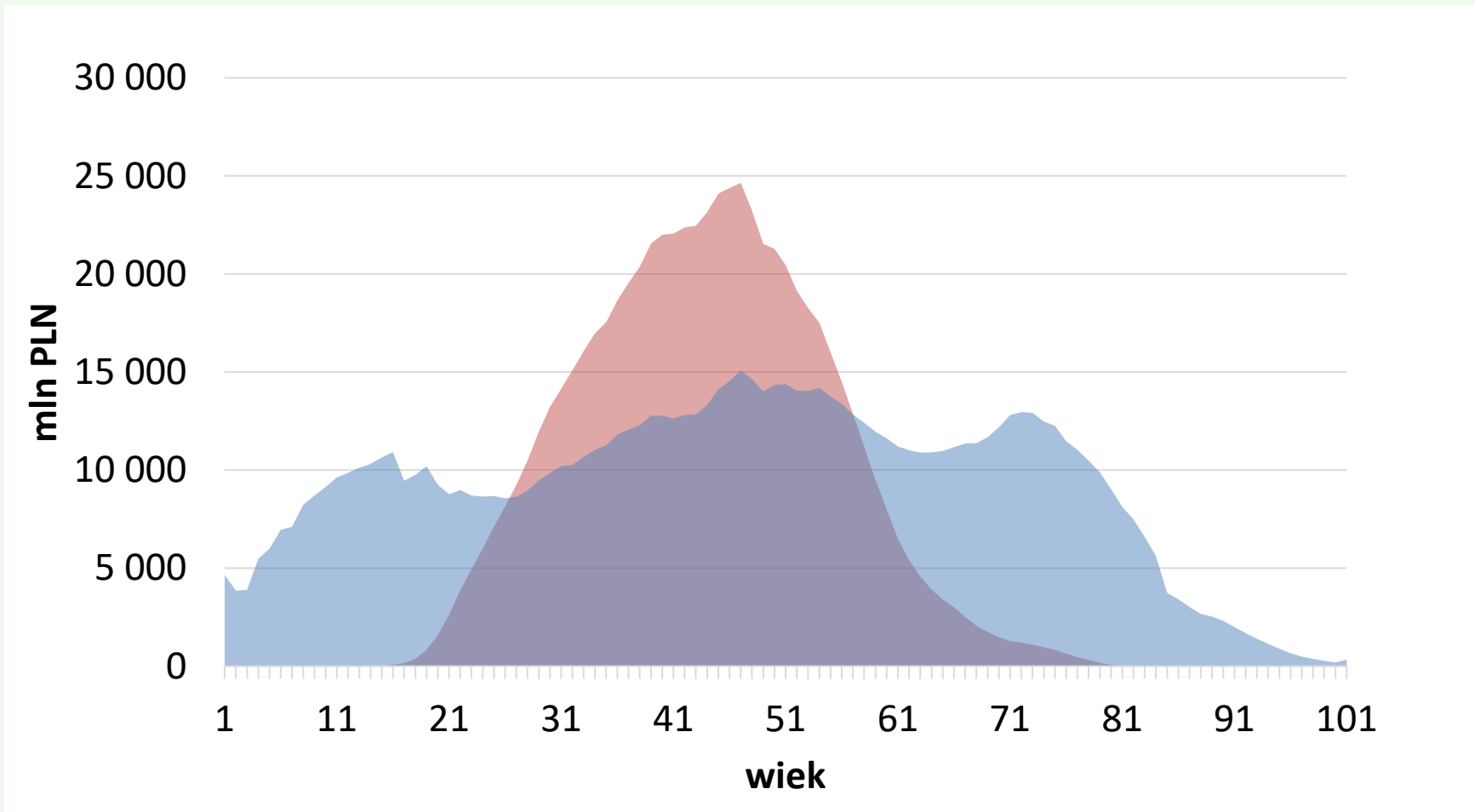
Populacja 2012

SGH

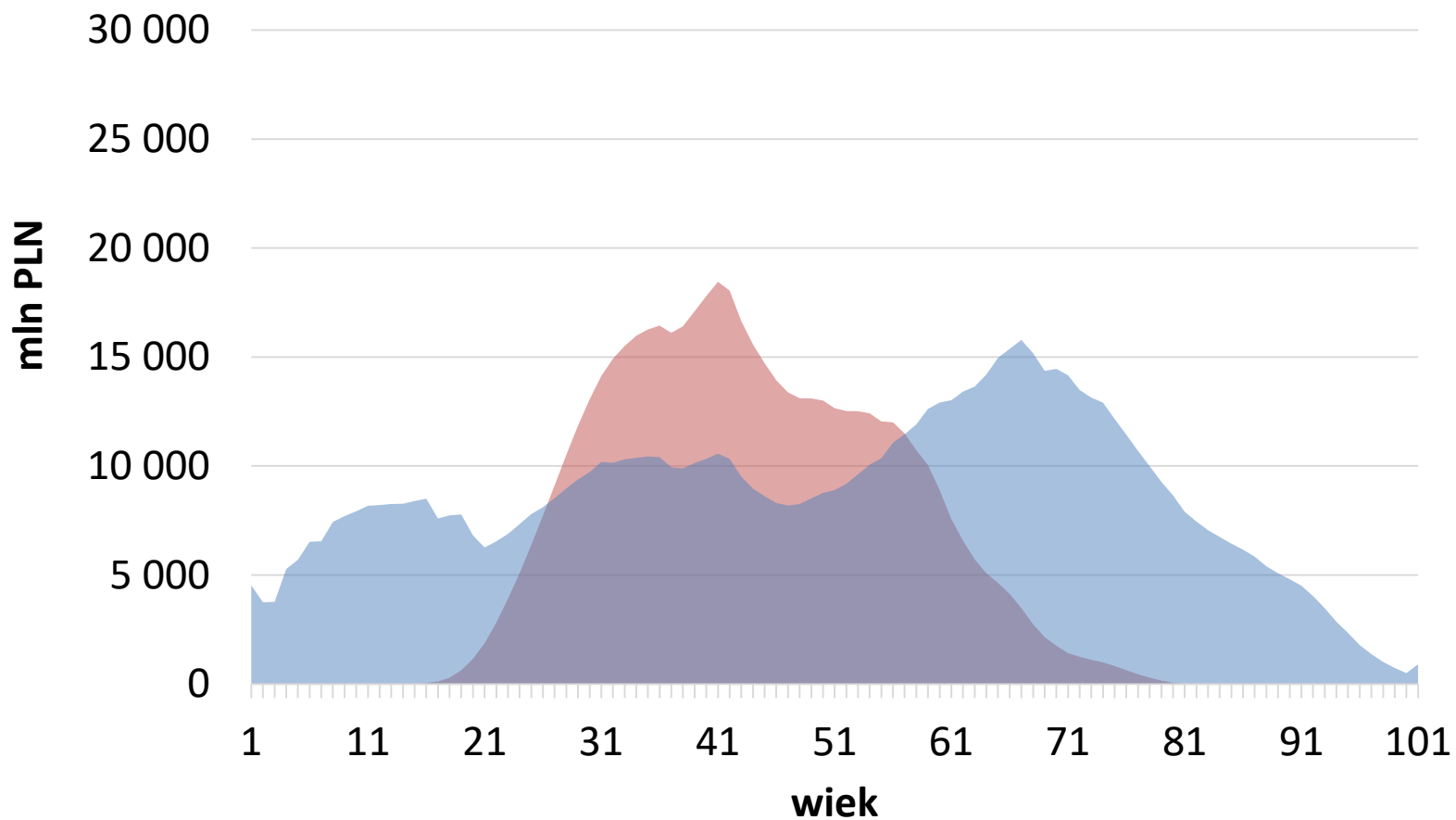
Populacja 2030

SGH

Populacja 2050

SGH

Wpływ zmian struktur wieku na dochody, konsumpcję i deficyt w cyklu życia

- Starzenie się populacji, przy stałym profilu konsumpcji i dochodów oznacza wzrost zagregowanego deficytu w cyklu życia
 - W 2030 r: 128% poziomu z 2012 roku,
 - W 2050 r: 166,6% tego poziomu
- Jest to skutek szybszego spadku dochodów niż konsumpcji
- Rośnie udział deficytu w wieku poproduktywnym, finansowanego głównie z transferów publicznych, takich jak świadczenia emerytalne oraz świadczenia zdrowotne

- Zmieniająca się struktura populacji Polski jest przyczyną wielu wyzwań, które mogą być zidentyfikowane, a przede wszystkim skwantyfikowane za pomocą metody Narodowych Rachunków Transferów
- głównym wyzwaniem stojącym przed decydentami politycznymi w Polsce jest wprowadzenie polityk mających na celu wzrost zagregowanych dochodów z pracy
 - wydłużenie długości pracy w przebiegu życia i przesunięcie profilu wieku dochodów z pracy
 - przyspieszenie wejścia na rynek pracy osób młodych
 - zwiększenie poziomu produktywności, które zwiększyłoby poziom dochodów z pracy per capita, przez rozwój kapitału ludzkiego

- Starzenie się ludności jest również wyzwaniem dla finansowania rosnącego deficytu w cyklu życia osób w starszych grupach wieku
- Wprowadzenie reformy emerytalnej doprowadzi do stopniowej poprawy równowagi systemu emerytalnego.
- Kluczowe jest, aby monitorować poziom pozostałych transferów publicznych kierowanych do osób starszych, takich jak konsumpcja usług medycznych, która bardzo szybko wzrasta dla tej grupy wieku
- Monitorowanie i porównywanie ekonomicznych wskaźników obciążenia może pokazać inną, niż wynika z danych demograficznych, skalę wyzwań związanych ze starzeniem się ludności

SGH

Prezentowane wyniki są efektem prac badawczych w ramach projektu POLNTA “Narodowy Rachunek Transferów oraz Narodowy Rachunek Transferów Czasu dla Polski” finansowanego z Narodowego Centrum Nauki (UMO-2013/10/M/HS4/00466) realizowanym w Instytucie Statystyki i Demografii SGH